

Jämförelse mellan Finansförbundets och Sacos kollektivavtal om löner och allmänna anställningsvillkor

Uppdaterad 2021-03-15

1. Avtalets giltighetstid

Finansförbundet

Avtalet gäller från och med 1 januari 2015 och gäller tills vidare med en ömsesidig uppsägningstid om tre månader. Avtalet utvärderas årligen av Förbundsstyrelsen. Om avtalet ej sågs upp förlängs det med ett år i taget.

Saco

Avtalet gäller från och med 1 januari 2015 och gäller tills vidare med en ömsesidig uppsägningstid om tre månader. Om avtalet ej sågs upp förlängs det med ett år i sänder.

2. Avtalets omfattning

Finansförbundet

Avtalet gäller för medlemmar i Finansförbundet, som är anställda i företag som är anslutna till BAO, med vissa undantag.

Saco

Avtalet gäller för medarbetare som är medlem i till PTK anslutna Saco-förbund som till exempel Akavia och Sveriges Ingenjörer med vissa undantag.

3. Arbetstid

Avtalen skiljer sig framför allt avseende hur förläggning av ordinarie arbetstid går till, samt avseende ersättning för arbete på vissa tider, något Saco-avtalet helt saknar.

Finansförbundet

Ordinarie arbetstid är 38,5 timmar per vecka, räknat i genomsnitt per fyra-månadersperiod – om inte medarbetare och chef har kommit överens om annan beräkningsperiod. Chef och medarbetare kommer tillsammans överens om hur arbetstiden ska förläggas. Om chef och medarbetare inte kan enas och det handlar om förläggning på tider då medarbetarna har rätt till ersättning enligt § 3.3 ska frågan tas upp till förhandling, först lokal och sedan eventuellt central. Vid önskemål om förändring av arbetstidens förläggning ska ny överenskommelse träffas.

Då arbetstiden inte ska förläggas sammanhängande samt vid förändring av medarbetarens arbetstidsförläggning vid arbete på tider som ger rätt till ersättning enligt § 3.3, ska den lokala fackliga organisationen underrättas innan förändringen genomförs.

Affärsverksamhetens behov är utgångspunkten för arbetstidens förläggning och ska diskuteras i sedvanlig medbestämmandeordning. Chefen skall ge medarbetaren möjlighet till förståelse och insikt om de bakomliggande orsakerna till arbetstidens förläggning. Eget inflytande över arbetstiden är en viktig arbetsmiljöfaktor som har betydelse för verksamhetens bedrivande. Det är därför viktigt att chefen tar hänsyn till medarbetarens behov och intressen.

Saco

Lokalt arbetstidsavtal kan träffas mellan banken och lokal facklig Saco-organisation. Ordinarie arbetstid är 38,5 timmar per vecka i genomsnitt per år.

Om ingen lokal överenskommelse finns gäller ordinarie arbetstid om 38,5 timmar per vecka i genomsnitt räknat under en 10-veckorsperiod. Arbetstiden förläggs måndag-fredag, exklusive helgdag, mellan kl 07.00 och kl 21.00 med högst 10 timmar per dygn. Sacos avtal har inga bestämmelser om ersättning för arbete på vissa tider. Tiden fram till kl 21.00 räknas som ordinarie arbetstid och ersätts alltså inte med något extra tillägg.

Som helgdag räknas även midsommar-, jul- och nyårsaf-ton. Trettondags- och valborgsmässoafton, skärtorsdag, dag före Kristi himmelfärdsdag och dag före Alla helgons dag ska den ordinarie arbetstiden förläggas mellan kl 07.00 och kl 14.00.

Ordinarie arbetstid kan dock efter överenskommelse mellan banken och arbetstagaren förläggas till andra tider. I samband med förändrade arbetstider kan också en löneöversyn göras.

Finansförbundet

Arbete på vissa tider ersätts med timlönen ökad med 35 % för vardagar mellan kl 17.30 (två dagar i veckan från 18.30, dock inte fredagar) och kl 20.00 samt 60 % mellan kl 20.00 och kl 07.00. Arbete på bankfri dag ersätts med timlönen ökad med 100 % och vissa helgdagsaftnar med 200 %.

Midsommar-, jul- och nyårsafton samt lör-, sön- och helgdagar är bankfria dagar. Då bankfri dag infaller på annan dag än lördag eller söndag minskas den ordinarie arbetstiden med 7,7 timmar per bankfri dag.

På, Skärtorsdag, dag före Kristi himmelfärdsdag och dag före Alla helgons dag minskar den ordinarie arbetstiden under schemalägningsperioden med 2,75 timmar. Det gäller även Trettondagsafton och Valborgsmässoafton om de infaller måndag till fredag.

4. Övertidsregler

Skillnaden är framförallt att övertidstaket är högre i Finansförbundets avtal. Även skillnad när övertid är kvalificerad eller enkel.

Finansförbundet

Undantag från övertidskompensation sker i två fall. Dels för medarbetare med en heltidslön minst uppgående till motsvarande den 85:e percentilen för fasta löner avseende tjänstemän inom BAOs avtalsområde (2021 är detta belopp 70 400 kronor), för deltidsanställda proportioneras beloppet. Dels i det fall medarbetare träffat överenskommelse om att övertidsersättning inte ska utgå. Sådana avtal kan dock endast träffas gällande medarbetare som på grund av sin tjänsteställning själv har rätt att beordra andra tjänstemän till övertidsarbete eller som har rätt att självständigt avgöra om hon/han ska arbeta övertid. För dessa anställda utgår istället kompensation med tre extra semesterdagar. Övertid är all tid utanför ordinarie arbetstid och, för deltidsanställd, tid som inte räknas som mertid. Kvalificerad övertid gäller mellan kl 20.00 och kl 07.00 på vardagar, efter kl 15.00 på Trettondagsafton, Skärtorsdag, Valborgsmässoafton, dag före Kristi himmelfärdsdag och dag före Alla helgons dag samt på bankfria dagar. Övertid ersätts med timlön ökad med 50 % och kvalificerad övertid med timlön ökad med 100 %. Vid kompensationsledighet utgår för 1 timmes övertid 1,5 timmes ledighet och för 1 timmes kvalificerad övertid 2 timmars ledighet. Kompensation för övertid/mertid ska lämnas före utgången av närmast påföljande fyra kalendermånader om inte lokal överenskommelse tecknats.

Saco

Undantag från övertidskompensation sker även i Saco-avtalet i två fall: om medarbetaren tjänar över 45 000 kr, alternativt om överenskommelse om att övertidsersättning inte ska utgå träffats. Skillnaden är alltså att Saco-avtalets övertidstak alltså är betydligt lägre, 45 000 kronor, samt att alla medarbetare kan träffa överenskommelse om att övertidsersättning ej ska utgå. Medarbetare som inte har rätt till övertidsersättning kompenseras med tre extra semesterdagar.

Med övertidsarbete för heltidsanställd avses arbete utöver ordinarie schemalagd arbetstid. För deltidsanställd avses arbete utöver årsarbetstiden för heltidsanställd. Det är alltså svårare för en deltidsanställd som omfattas av Sacos avtal att få extra arbete klassificerat som övertid (se nedan om mertid).

Vid varje övertidstillfälle är de första två timmarna enkel övertid. Övrig övertid är kvalificerad övertid. Övertidsersättningarna är desamma som Finansförbundets. Tidsbegränsningen om fyra månader finns inte i Sacos avtal.

5. Mertid

Skillnaden är att deltidsanställda har svårare att få extra arbete klassificerat som övertidsarbete i Sacos avtal.

Finansförbundet

Mertidsarbete är arbete som utförs utanför schemalagd arbetstid upp till 38,5 timmar per vecka, med högst 9 timmar per dag, samt högst 4,95 timmar på Trettondagsafton, Skärtorsdag, Valborgsmässoafton, dag före Kristi himmelfärdsdag och dag före Alla helgons dag. Arbetet ska ske efter kl 07.00 och före kl 17.30 (18.30 två dagar per vecka, dock inte fredag eller dag före bankfri dag). När mertidsmättet överstiger 50 timmar per 31 december kompenseras överskjutande timmar med övertidsersättning.

Saco

Mertidsarbete avser arbete som utförs mellan den deltidsanställdes ordinarie arbetstid och ordinarie årsarbetstid för heltidsanställd. Kriterier motsvarande de i Finansförbundets avtal om högst 9 timmar per dag etcetera saknas helt.

6. Restidsersättning och traktamentstillägg

Finansförbundet

Vid beordrad tjänsteresa utanför den vanliga verksamhetsorten inom Sverige har medarbetaren rätt till restidsersättning. Enkel restidsersättning utges för restid utanför den ordinarie arbetstiden med månadslön för heltidsanställd per timme delat med 240. Förhöjd restidsersättning utges under tiden från kl 18.00 dag före bankfri dag till kl 06.00 första vardagen med månadslön för heltidsanställd per timme delat med 190.

Utöver traktamente enligt Skatteverkets allmänna råd har Finansförbundets avtal även bestämmelser om traktamentstillägg. Om traktamente inom Sverige utges betalar banken traktamentstillägg med 70 kronor vid helt traktamente respektive 35 kronor vid halvt traktamente.

Saco

Saco-avtalet saknar bestämmelser om restidsersättning samt traktamente/traktamentstillägg.

7. Kompetensutveckling

Finansförbundet

Kompetensutveckling/utbildning/information förläggs normalt till ordinarie arbetstid. Om verksamheten förläggs utanför ordinarie arbetstid eller på bankfri dag utgår övertids- och mertidsersättning om inte annat gäller efter lokal överenskommelse.

Saco

Sacos avtal har ingen liknande bestämmelse om kompetensutveckling på arbetstid.

8. Lön och löneutveckling

De stora skillnaderna mellan avtalen är att Finansförbundet har kollektivgaranti för sina medlemmar (2018-2020) medan Saco inte har någon garanterad löneutveckling alls i sitt löneavtal. Dessutom är Sacos lönesänkningsskydd svagare och avtalet saknar minimilöner.

Finansförbundet

Lönesystemet bygger på individuell lönesättning, med ett årligt lönesamtal där det normala är att medarbetaren erhåller en löneförhöjning

Minimilöner

Minimilöner är garanterade från 18 och 21 års ålder. Minimilönerna är från och med 2021 är 21 200 och 23 500 kronor. Den individuella lönen får inte understiga minimilönen utan lokal eller central överenskommelse. Minimilönen justeras årligen till att vara 47,1% respektive 52,3% av medianlönen för fasta löner avseende tjänstemän inom BAOs avtalsområde..

Lönesänkning

Sänkning av tjänstemannens faktiska lön kan endast ske efter lokal eller central överenskommelse.

Saco

Lokala löneförhandlingar sker en gång årligen per den 1 januari om inget annat gäller efter lokal överenskommelse.

Saco-avtalet innehåller inga fastställda potter eller generella tillägg. Individuellt lönesamtal sker med närmsta chef en gång per år, utan garanti. Om medarbetaren erhåller ingen eller ringa löneökning och detta beror på en otillräcklig arbetsprestation ska en handlingsplan upprättas. Om anställds löneutveckling under en treårsperiod väsentligt understiger genomsnittlig nivå i banken ska detta uppmärksammas och analyseras vid lönesamtalet. Eventuella åtgärder kan vara löneförhöjning, kompetensutveckling med mer.

Minimilöner

SACO-avtalet saknar minimilöner.

Lönesänkning

Sänkning av arbetstagarens lön kan ske efter lokal, central eller individuell överenskommelse. Lönesänkningsskyddet är alltså betydligt svagare än det i Finansförbundets avtal.

Finansförbundet

Individgaranti

Det centrala kollektivavtalet har ingen individgaranti. Avtalet anger däremot att en medarbetare normalt erhåller en lönehöjning. De lokala löneprinciperna kan dock innehålla individgarantier.

Kollektivgaranti

Kollektivgarantin innebär att det totala löneutfallet för Finansförbundets medlemmar på ett företag ska uppgå till minst 50 % av det totala löneutfallet för alla anställda inom BAO-området. Detta stäms av vart tredje år. Nästa avstämningen sker 1 oktober 2023.

Lika lön

BAO och Finansförbundet har enats om att det arbete för att åtgärda osakliga löneskillnader som inleddes 2011 ska fortgå och utökas i och med det nya avtalet. Den parts-gemensamma satsningen drivs som ett projekt under namnet "Lika lön". Sedan tidigare fokuserar projektet på arbeten som är lika och utökningen innebär att satsningen även ska omfatta likvärdiga arbeten. Parterna ska lokalt tillsätta arbetsgrupper och bland annat utforma metoder för lönekartläggning. Om det upptäcks löneskillnader som har samband med kön ska de osakliga löneskillnaderna åtgärdas. Om inte parterna enas om annat sker detta i de ordinarie lönerevisionerna av lönesättande chef.

Saco

Individgaranti

Saco-avtalet saknar individgarantier.

Kollektivgaranti

Saco-avtalet saknar kollektivgarantier.

Lika lön

Saco har inget Lika lön-projekt.

9. Semesterersättning på lönetillägg

Finansförbundet

Semesterersättning utgår med 10,75 procent för övertid, mertid, beredskap, provision, vikariat, skiftersättning och ersättning för arbete på vissa tider.

Saco

Semesterersättning utgår med 10,75 procent för övertid, mertid, beredskap och provision.